

РЕШЕНИЕ

№ 10339

гр. София, 01.07.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 61 състав,
в публично заседание на 20.06.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Немска

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **2639** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда чл. 145 – 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на лишения от свобода К. Р. К., изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора -С. срещу Заповед № 40А/15.01.2024г., издадена от Началника на затвора – С.. С цитираната заповед са отменени Заповед № 3 /09.01.2023г. и Заповед № 4 / 0.01.2023г. и двете на Началника на Затвора -С., с които на лишения от свобода К. е възложено да работи като хлебар в затворническа кухня. С жалбата се настоява, че оспорваната заповед е незаконосъобразна като постановена в противоречие с материалноправните разпоредби и при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Според оспорващия в акта липсват данни за нарушение на чл. 170, ал. 2 от ППЗИНЗС, следователно в същия липсват правни основания за издаването му. Актът не съдържа задължителни реквизити поради липса на мотиви. Искането е отмяна на заповедта като незаконосъобразна. Претендира присъждане на разноски.

В съдебно заседание, жалбоподателят се явява лично и с пълномощник адв. И., която поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена.

Ответникът – Началникът на Затвора С., редовно уведомен, се представлява от юрк. К., която застъпва становище за неоснователност на жалбата. Представя подробен писмен отговор. Моли съда да потвърди заповедта на началника на затвора като законосъобразна, издадена в рамките на неговата компетентност и в съответствие с материалния и процесуален закон. Прави възражение за прекомерност на

адвокатското възнаграждение. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и след преценка на фактите, изведени от събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

Жалбоподателят К. Р. К. изтърпява наказание "лишаване от свобода" в Затвора С..

На 09.01.2023 г началникът на Затвора - С. е издал Заповед № 3/09.01.2023 г, с която съгласно чл. 80, ал. 1, т. 5 и ал. 2 от ЗИНЗС и на основание чл. 175 от ППЗИНЗС и във връзка с постъпила Заповед № ЧР-05-1/05.01.2023г. на Министъра на правосъдието е възложено на лишения от свобода К. Р. К. - 9 група да работи като като хлебар в затворническата кухня с работно време понеделник-събота -4 часа.

На същата дата -09.01.2023 г началникът на Затвора- С. е издал и Заповед № 4/09.01.2023 г, с която на основание Заповед № ЧР-05-1/05.01.2023г. на Министъра на правосъдието и чл.77 ал.1, чл.172 от ЗИНЗС и чл.163 ал.1, чл.164, чл.165 и чл.166 от ППЗИНЗС е възложено на лишения от свобода К. Р. К. - 9 група да работи като като хлебар в затворническата кухня с работно време понеделник-събота -4 часа и е отменена Заповед № 233/22.07.2021г. И двете заповеди са връчени на жалбоподателя на 10.01.2023г.

С докладна записка вх. № 17735/09.11.2023г., изготвена на 08.11.2023г. на мл.инспектор К. П. П. –IV отд. На НОС, адресирана до Началника на Затвора - С., изготвеният докладната, уведомява че при прибиране на лишения от свобода Е. Д. А. от престой на открито на същата дата -08.11.2023г., забелязал че се отклонява до столовата на затворническата кухня. По отношение на жалбоподателя е извършен обиск, при който са открити 17 броя варени яйца.

Снето е писмено обяснение от Е. А., който е потвърдил, че е взел 17 яйца, повечето от които счупени, които са останали от обяда.

Снети са обяснения и от жалбоподателя от 09.11.2023г. и от 10.11.2023г., в които същият собственооръчно е посочил, че е оставил счупени яйца в столовата за работещи лишени от свобода, които били предназначени за изхвърляне. Яйцата били добавка по 1 брой за християните и по 2 броя за мюсюлманите. Категоричен е , че не е давал ключ от помещението – столова за работещи на Е. А..

По случая е извършена проверка от служители на Затвора С.. Изготвена е докладна записка рег. № 20762/15.12.2023г. от И. Д. – ИСДВР на 9-та група адресирана до Началника на Затвора С., в която се излагат факти, относно действията на лишения от свобода Е. А. на 08.11.2023г., който е влязъл в столовата за хранене на работещи лишени от свобода и е излязъл с две пълни торбички. В докладната се твърди, че ключ за помещението е предоставен единствено на жалбоподателя. Посочено е, че лишения от свобода К. К. е признал, че е оставил нераздадени варени яйца в столовата, които е следвало да бъдат върнати в кухнята.

Направено е предложение за налагане на дисциплинарно наказание на основание чл.101 т.1 от ЗИНЗС по отношение на К. К. – „Писмено предупреждение“.

Със Заповед № 555/20.12.2023 г на Началника на Затвора С. е наказан с „Писмено предупреждение“ жалбоподателят К. Р. К.

Със Заповед № 40А/15.01.2024г., издадена от Началника на Затвора – С., са отменени Заповед № 3 /09.01.2023г. и Заповед № 4 / 0.01.2023г. и двете на Началника на Затвора -С., с които на лишения от свобода К. е възложено да работи като хлебар в затворническа кухня.

Именно Заповед № 40А/15.01.2024г. на Началника на Затвора -С. е предмет на оспорване в настоящото производство.

Пред настоящата съдебна инстанция е приета административната преписка, проведен е разпит в качеството на свидетел на лишения от свобода Ц. Т. С., приобщено е и сведения от мл.инспектор готвач В. П., относно предоставяне на ключ на жалбоподателя за помещението за хранене на работещите лишени от свобода

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в законоустановения срок (предвид липса на посочване в акта в какъв срок и пред кой орган може да се обжалва) от надлежна страна, при спазване изискванията на закона, срещу административен акт, който подлежи на оспорване по съдебен ред. Съгласно § 4б, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗИНЗС (Нов –ДВ, бр. 105 от 2020 г.), разпоредбите на глава десета от Административнопроцесуалния кодекс се прилагат и в случаите, когато не е предвидено изрично в този закон обжалване на индивидуални административни актове на органите по изпълнение на наказанията. Производствата се разглеждат пред административния съд по местоизпълнение на наказанието. Решението на съда е окончателно. В случая не е предвидено обжалване на процесната заповед нито по административен, нито по съдебен ред. Допустимостта на жалбата се обуславя и от разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България, според която гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат освен изрично посочените със закон. В този смисъл е и съдебната практика - Определение № 9820/26.06.2019 г. на ВАС, III-то отделение, по адм. дело № 6304/2019 г., поради което същата е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган в пределите на неговата законова компетентност по място, време и степен.

Съгласно чл. 41, ал. 1 от Наказателния кодекс (НК), изтърпяването на наказанието лишаване от свобода се съпровожда с подходящ, съответно запластен общественополезен труд, чрез който се цели превъзпитанието на осъдените, както и създаването и повишаването на тяхната професионална квалификация, а с чл. 41, ал. 3 от НК е регламентирано, че положеният труд се зачита за намаляване срока на наказанието, като два работни дни се считат за три дни лишаване от свобода.

Според чл. 172, ал. 1 от ЗИНЗС лишения от свобода участват в трудовата дейност основно с цел ресоциализацията им, като работата, която изпълняват се определя от администрацията, съгласно изрично посочените критерии по чл. 172, ал. 2 от ЗИНЗС и чл. 164 от ППЗИНЗС. Лишеният от свобода с оглед спецификата на правното му положение, не е страна по трудово правоотношение и такова правоотношение между равнопоставени субекти не възниква между него и администрацията на Затвора. Действително ЗИНЗС препраща към трудовото законодателство и Кодекса на труда, но само относно условията на труд и продължителността на работния ден на лишения от свобода, както и за имуществената им отговорност за неуредените в специалния закон въпроси (аргумент от чл. 173, ал. 2 от ЗИНЗС, чл. 79, ал. 1 от ЗИНЗС и чл. 127 от ЗИНЗС; чл. 168, чл. 169, ал. 1 и чл. 172 от ППЗИНЗС). Правата и задълженията на лишения от свобода, полагащ труд са уредени в ЗИНЗС и детайлизирани в ППЗИНЗС и не се определят от някое от основанията за възникване на трудово правоотношение, измежду които и трудов договор.

Предвид нормите на чл. 172, ал. 2 от ЗИНЗС и чл. 164 от ППЗИНЗС, както назначаването, така и прекратяването на трудовата дейност на лишения от свобода е правомощие на началника на затвора, който действа в условията на оперативна самостоятелност по целесъобразност. Оспорената заповед е издадена от компетентен орган - началник на Затвора – С..

Оспорената заповед е издадена в писмена форма -арг. чл. 59, ал. 2 от АПК и съдържа формално фактически и правни основания.

В случая няма спор, че на жалбоподателя е възложено да работи като работник хлебар в затворническата кухня с работно време от понеделник до събота на 4 часа, като с оспорваната заповед актът, с който е извършено това е отменен.

Процесната заповед обаче не е мотивирана. Действително съгласно Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975 г. на ВС няма пречка мотивите да се намират и в други документи от преписката. В случая това е описаната по- горе докладна записка с рег. № 17735/09.11.2023г., изготвена на 08.11.2023г. от мл.инспектор К. П. П. – IV-то отделение на НОС за констатирано нарушение от лишения от свобода К. Р. К..

Видно от съдържанието на докладна записка с рег. № 17735/09.11.2023г. от мл.инспектор К. П. П. – IV-то отделение на НОС, приложена на лист 20 от делото, в същата са изложени факти и обстоятелства по отношение поведението на Е. Д. А. – лишен от свобода. Посочено е, че са приложени 1 брой обяснения и 2 броя протоколи с № 0000968/08.11.2023г. и № 000046/08.11.2023г., съответно за извършено претърсване от Е. А. и протокол за изземване от същия лишен от свобода.

Т.е. в нито един от посочените документи не е описано противоправно поведение на жалбоподателя, а на друг лишен от свобода. Този извод се потвърждава и от факта, че процесната докладна записка е изготвена собственооръчно и подписана на 08.11.2023г., а обясненията от К. К. са снети в рамките на следващите два дни – 09.11.2023г. и на 10.11.2023г. В тази връзка, цитираната докладна записка не може да послужи като мотиви от фактическа страна за издаване на оспорената заповед. В случая административният орган е подбрал формално, като не е изяснил фактите, свързани с действията, респективно бездействията на жалбоподателя К. К., а е посочил документи касателно поведението на друг лишен от свобода.

Липсата на мотиви е съществено нарушение на административнопроизводствените правила, което е самостоятелно основание за отмяна на процесната заповед.

Административният орган е посочил следната правна квалификация "на основание чл. 170, ал. 2 от ППЗИНЗС. Така цитираната разпоредба гласи следното: "(2) Негативното отношение към трудовата дейност, като системно неизпълнение на трудовите норми, неуплътняване на работното време, отклонение от работното място, отказ от работа и други тежки нарушения на трудовата дисциплина, се считат за утежняващо обстоятелство при разглеждане на правното положение на лишените от свобода. В ал.3 на същата норма е предвидено, че в случаите по ал. 2 или при обективна невъзможност за изпълнение на възложената работа участието в трудова дейност се прекратява с писмена заповед на съответния началник. "

Разпоредбата на чл. 170, ал. 2 от ППЗИНС съдържа пет изрично посочени хипотези, при които следва да се прекрати трудовата дейност на лишения от свобода и една общо разписана като "други тежки нарушения на трудовата дисциплина". В обжалваната заповед не е изрично конкретизирано коя от тези хипотези е нарушена при изписване на правната квалификация, за да може както адресатът на заповедта, така и съдът да преценят дали същата се подкрепя от събраните по делото

доказателства и дали кореспондира с мотивите на акта. Неизпълнението на това законово задължение от административния орган представлява нарушение на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК, което води до отмяна на административния акт, поради нарушаване правото на защита на жалбоподателя.

По така изложените съображения, Административен съд – София град, Трето отделение, 61 – ви състав намира жалбата на К. Р. К. за основателна и като такава следва да се уважи, а оспорената заповед № 40А/от 15.01.2024 г. на Началника на Затвора -С. да се отмени като издадена при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

При този изход на спора следва да се уважи искането на адв. Д. за присъждане на сторените разноски по делото, а именно – 10 лв. държавна такса и адвокатско възнаграждение в размер на 1000, 00 лв., заплатено в брой съгласно представеното по делото пълномощно и договор за правна помощ / лист 50 от делото/.

Направеното възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение е неоснователно, доколкото съгласно представения договор за правна помощ, същото е заплатено и е в минимален размер съгласно чл.8 ал.3 от Наредбата № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Водим от горното, Административен съд София град, Трето отделение, 61 –ви състав,
РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на лишения от свобода К. Р. К., изгърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора -С. Заповед № 40А/15.01.2024г., издадена от началника на затвора – С., с която са отменени Заповед № 3 /09.01.2023г. и Заповед № 4 / 0.01.2023г. и двете на Началника на Затвора -С., с които на лишения от свобода К. е възложено да работи като хлебар в затворническа кухня.

ОСЪЖДА Главна дирекция "Изпълнение на наказания" да заплати на К. Р. К. сторените съдебно – деловодни разноски в размер на 1010, 00 (хиляда и десет) лева по делото.

Решението на основание § 4б, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗИНЗС е окончателно и не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: